

‘Technisch kan bijna alles, medewerkers maken het verschil.’

Interview met locatiemanager Bernadette Baaijens van woonzorgboerderij De Hagert Elly Duijf, mei 2010

Wat is de Hagert?

Baaijens: ‘De Hagert is een leefomgeving voor kwetsbare mensen die zich thuis voelen in het buitenleven en op de boerderij. Achttien ouderen met dementie en twaalf mensen met een verstandelijke beperking wonen hier. Mensen met dementie moeten hier veilig en vrij kunnen bewegen. Daarvoor hebben wij een reeks hulpmiddelen.’

Een rijk palet hulpmiddelen

Baaijens zet de hulpmiddelen voor ons op een rijtje:

Standaard voor iedereen

- **Dwaaldetectie**
Alle bewoners met dementie dragen een chip in de schoen. Deze zorgt er overdag voor dat deuren automatisch openen of gesloten blijven, al naar gelang wat afgesproken is voor deze bewoner. De chip geeft bovendien een waarschuwing als de bewoner zich buiten het erf bevindt. De zorgverleners dragen een handcomputertje (PDA) bij zich waarop ze het signaal ontvangen, met de naam van de bewoner en de plek waar hij is.
- **Slaapkamerdeurmelder**
Elke slaapkamer is voor 's nachts uitgerust met een deurmelder. Als de slaapkamerdeur opengaat, krijgt de zorgcentrale – die op afstand zit – daarvan een seintje, wat ze doorgeven aan de nachtdienst. De nachtdienst kent de bewoners en schat dan in of ze even moeten gaan kijken of niet.

Aanvullend en op maat

Voor 's nachts beschikt De Hagert over extra aantal hulpmiddelen die op individuele basis ingezet kunnen worden:

- Extra laag bed dat tot op de grond kan zakken
- Bewegingsmelder bij het bed.
- Inluisterverbinding in de slaapkamer
- Cameratoezicht in de slaapkamer.

Met de laatste drie hulpmiddelen kan de zorgcentrale 's nachts op afstand toezicht houden en bij onraad de nachtdienst inschakelen.

Maatwerk !

Maken veel mensen gebruik van die technische hulpmiddelen, zoals cameratoezicht? ‘Nee,’ zegt Baaijens, ‘ze grijpen in op de privacy en worden daarom maar heel zelden ingezet. En altijd tijdelijk; alleen zo lang het echt nodig is. Het cameratoezicht werd zelfs nog nooit gebruikt’.

Goede begeleiding van de medewerkers

Baaijens: ‘Van begin af aan waren wij er ons van bewust dat technisch bijna alles mogelijk is, maar dat het succes uiteindelijk afhankelijk is van onze medewerkers.’

Als zorgverlener moet je de kunst van het loslaten leren verstaan. Dat betekent: situaties voortdurend goed inschatten en creatieve oplossingen vinden met steeds de kwaliteit van leven van de bewoner als uitgangspunt. Veel mensen in de zorg zijn dat niet meer gewend. Er wordt zo veel in voorschriften geregeld, dat zorgverleners niet meer goed durven vertrouwen op hun eigen professionele inzicht. Wij begeleiden mensen daar dan ook in en wij hebben de afspraak 'fouten maken mag'. 'Daarnaast vraagt het doorzettingsvermogen van de medewerkers. De neiging om na een incident automatisch terug te grijpen op vrijheidsbeperking blijft lang aanwezig. Daar moeten we continu alert op blijven en medewerkers stimuleren om elke situatie individueel te analyseren en creatieve oplossingen voor te vinden.'

Beperkingen

Ongeveer de helft van de bewoners met dementie heeft een chip die alle deuren opent. Zij kunnen op het erf dus zelfstandig gaan en staan waar ze willen. De andere bewoners kunnen alleen met begeleiding buiten zijn. Baaijens: 'Wij hebben een groot en open terrein. En er is een open toegangspad, waar iedereen vrij naar binnen en buiten kan. Dat is omdat wij een open woon- en werkvoorziening willen zijn, midden in de samenleving. Zeker voor de mensen met een verstandelijke beperking vinden we dat belangrijk. De keerzijde is dat mensen met gevorderde dementie altijd anderen nodig hebben om buiten te zijn.'

'Een andere beperking is dat opnames met een Rechterlijke Maatregel hier niet mogelijk zijn. Dwangopnames zouden in deze kleinschalige omgeving te belastend zijn voor de andere bewoners. Maar voor de rest zijn onze bewoners niet meer of minder kwetsbaar dan in het gemiddelde verpleeghuis.'

Fixatievrij?

'Is De Hagert nu een fixatievrij huis?' 'Niet helemaal', antwoordt Baaijens. 'Voor geval van nood hebben we nog een 'plukpak' en een Zweedse band. De onrustband wordt gemiddeld door één persoon per jaar - tijdelijk - gedragen. Bijvoorbeeld als iemand een gevaar is voor anderen. Baaijens vraagt zich af of het hen ooit lukt om 100% van de banden af te komen.. Maar wie weet...

[Meer weten over de Hagert ?](#)